

HØJKLASSET KOLLEKTIV TRAFIK ETA- PE 2

Baggrundsnotat

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

PROJEKTETS HISTORIE OG STATUS

I Aarhus Kommune skal det være nemt og effektivt at komme rundt ved hjælp af kollektiv trafik. Den overordnede ambition er at sikre stabile transportforbindelser uden omstigninger mellem de store koncentrationer af arbejdspladser, boliger og uddannelsesinstitutioner. Her spiller højklasset kollektiv trafik en afgørende rolle. Højklasset kollektiv trafik er hyppig, direkte, hurtig og præcis.

Arbejdet med at udvikle den kollektive trafik har været i gang i mange år og pågår stadig. Nabokommunerne er med i 'Letbanesamarbejdet', og der er udviklet en fælles vision for bæredygtig mobilitet i Østjylland kaldet 'Samspil 2030'. Som led heri blev i 2011 etableret et system af A-busser, og i 2017 blev etape 1 af den elektriske letbane indviet.

Allerede i 2015 vedtog Byrådet at starte planlægningen og miljøvurderingen af en letbane etape 2. I dag er projektet undersøgt så langt, at der er tilstrækkelig viden om, hvilke arealer der forventes at få brug for, hvis projektet skal realiseres. Der er dermed også grundlag for at reservere arealerne i kommuneplanen og ændre kommuneplanens rammer for de berørte områder. Ifølge Planlovens §23c skal en kommune indkalde idéer og forslag, når der stilles forslag til ændringer i kommuneplanen, og derfor sendes 'Højklasset kollektiv trafik etape 2' nu i høring.

Med høringen inviterer Aarhus Kommune dig som borger til at komme med input til den overordnede arealreservation. Du kan eksempelvis komme med ønsker til, hvilke interesser der skal indgå i planlægningen. Denne høring skal ikke afklare, om der skal investeres i mere letbane, eller om der i stedet skal etableres BRT – 'bus rapid transit', hurtigbusser i et dedikeret spor. Det er Byrådet, der på et senere tidspunkt tager stilling til, hvilken teknologi der vælges.

PROJEKTETS FREMTID

Det er politikerne i Byrådet, der træffer de beslutninger, der skal få etableringen af 'Højklasset kollektiv trafik etape 2' til at skride fremad. Der går et stort arbejde forud for, at Byrådet endeligt tager stilling til, om projektet skal realiseres. De formelle beslutninger kan tidligst ske i ultimo 2023, og det egentlige anlægsarbejde forventes tidligst at kunne igangsætte ultimo 2024. Anlægsperiodens længde afhænger af det konkrete projekt, som Byrådet beslutter.

Eksempler på BRT-løsning. Visualiseringer: Urban Power og Movia.

SPØRGSMÅL OG SVAR

Herunder kan du få svar på nogle af de spørgsmål, du måske sidder med i relation til høringen om 'Højklasset kollektiv trafik etape 2'.

Hvorfor kommer der en høring nu?

Ifølge Planlovens §23c skal kommunen indkalde idéer og forslag, når der stilles forslag til ændringer i kommuneplanen. I 2016 blev der gennemført en lignende høring, som på det tidspunkt omhandlede den overordnede linjeføring. På nuværende tidspunkt ønsker Aarhus Kommune at fastlægge de arealer, der bliver påvirket af linjeføringen af højklasset kollektiv trafik etape 2, og der gennemføres derfor en offentlig høring med henblik på at kunne arbejde videre med de nødvendige ændringer i kommuneplanen.

Hvorfor skal kommuneplanrammerne ændres? Og hvad får ændringerne indflydelse på?

Når en kommune ønsker at gennemføre planlægning, som ikke indgår i den gældende kommuneplan, kræver det altid at den gældende kommuneplan ændres. Ønsket om at udvide det højklassede kollektive transportsystem med en etape 2 indgår som en del af Kommuneplan 2017's retningslinjer og visioner, men for at kunne anlægge højklasset kollektiv trafik på den ønskede strækning kræver det, at kommuneplanens rammer ændres, da disse på nuværende tidspunkt ikke udlægger de nødvendige arealer til infrastruktur. Sagt på en anden og forsimplet måde: Rammerne for, hvad der må etableres på givne områder, skal ændres, hvis arbejdet med etablering af en etape 2 af højklasset kollektiv trafik skal realiseres.

Hvad kan jeg som borger bidrage med til den her høring?

Som borger kan du på nuværende tidspunkt bidrage med viden om den overordnede arealreservation. Aarhus Kommune ønsker at høre borgernes mening om, hvilke interesser der skal indgå i planlægningen, og hvad der er vigtigt at tage med i den kommende planproces. Herudover kan borgerne bidrage med deres ønsker til, hvordan de berørte indfaldsveje ser ud i fremtiden.

Bliver løsningen letbane eller BRT?

Det er Byrådet, der tager stilling til, hvilken teknologi der vælges, dvs. om det er letbane eller en busbaseret løsning - BRT.

Hvornår bliver det besluttet, om løsningen skal være letbane eller BRT?

Byrådets valg mellem letbane og en busbaseret løsning forventes senest på bagkant af stillingtagen til de bemærkninger, der fremkommer efter den offentlige fremlæggelse af projekt og miljøvurdering mv. Beslutningen kan dog også blive truffet på et tidligere tidspunkt, eksempelvis forud for offentlig fremlæggelse af projektet. Det vil være et spørgsmål, der afgøres af Byrådet.

Hvordan påvirker projektet mig som borger?

Projektet vil både i anlæggelse og drift blive udført med henblik på færrest mulige gener for borgerne. Det vil komme til at påvirke forskelligt, og der vil være stor forskel på, hvordan man som borger påvirkes under anlægsarbejdet, og når projektet er færdigt og i drift.

- Som bruger af det færdige projekt vil man opleve et løft af den højklassede kollektive trafik, men præcis hvordan det vil opleves, vil være afhængig af, hvilket projekt der gennemføres og hvilket transportbehov, man har.

- Som nabo til projektet kan særligt anlægsfasen indebære gener som følge af midlertidige reguleringer af trafikken, anlægsarbejdets udførelse, arbejdskørsel mv.
- Som trafikant kan man under anlægsfasen opleve perioder med forringet fremkommelighed og omkørsler.
- Som trafikant – særligt i privat bil – kan man opleve nogle begrænsninger i, hvordan man kan køre, idet svingbevægelser på tværs af tracéet kun vil kunne ske i signalregulerede kryds.

Hvornår bliver borgerne inddraget igen?

Når der er udarbejdet forslag til lokalplan og kommuneplantillæg samt miljøkonsekvensrapport behandles disse i Byrådet. Vedtager Byrådet forslagene, bliver de sendt i offentlig høring i 8 uger. Under høringsperioden kan borgerne bidrage konkret til lokalplanen og miljøkonsekvensvurderingen.

Hvornår går anlægsprojektet i gang?

Tidspunktet for igangsættelse af anlægsarbejdet afhænger af, hvornår Byrådet tager stilling til projektet, og deraf hvad Byrådet beslutter. Arbejdet forventes tidligst at kunne gå i gang ultimo 2024. Berørte borgere vil blive orienteret i forbindelse med en anlægsfase.

Har man mulighed for at ændre på linjeføringen?

Byrådet har tidligere taget stilling til alternative linjeføringer. Aktuelt forventer vi ikke, at der undersøges alternative linjeføringer. Byrådet vil dog skulle forholde sig til konkrete forslag, der måtte blive præsenteret.

Hvor stort er projektet i bredden? Får det konsekvenser for min ejendom?

Etableringen af en højklasset kollektiv trafikløsning vil få konsekvenser for omgivelserne på strækningen. Der vil i høj grad være tale om konsekvenser for naboejendommene, idet kørebaner, cykelstier og fortove skal genetableres efter anlægget. Den endelige bredde afhænger af, hvilken løsning der vælges, og det endelige skitseprojekt. Det areal, der reserves, er bredt nok til at kunne indeholde anlægget – uanset om det bliver letbane eller en busbaseret løsning - BRT.

Kan placering af omformerstationer ændres?

Afstanden mellem omformerstationerne kan ikke varieres ret meget, og mulighederne for at flytte dem er derfor meget begrænsede. Det er desuden få egnede arealer ledige.

Hvornår får vi projektet at se og kan vi kommentere på udformningen?

Der vil være mulighed for at se og kommentere på projektet, når forslag til lokalplan og kommuneplantillæg samt miljøkonsekvensrapport sendes i offentlig høring.

På hvilket grundlag træffer Byrådet sin beslutning ?

Byrådet træffer beslutning ud fra forslag til lokalplan og kommuneplantillæg samt miljøkonsekvensrapport, indkomne høringssvar og eventuelle bilag.

Kommer der nye træer, der hvor man fælder nogen for at få plads ?

Det kan ikke undgås at fælde træer i forbindelse med store anlægsprojekter, men Aarhus Kommune forsøger i videst muligt omfang at genplante de træer, der fældes.

Vil du læse mere?

I 2016 blev der offentliggjort et hovedforslag og alternativer for en letbane på strækningen Aarhus Ø-Brabrand, samt et forslag for en letbanestrækning mellem Lisbjerg og Hinnerup i samarbejde med Favrskov Kommune, og borgerne blev inviteret til at komme med bemærkninger, forslag og idéer.

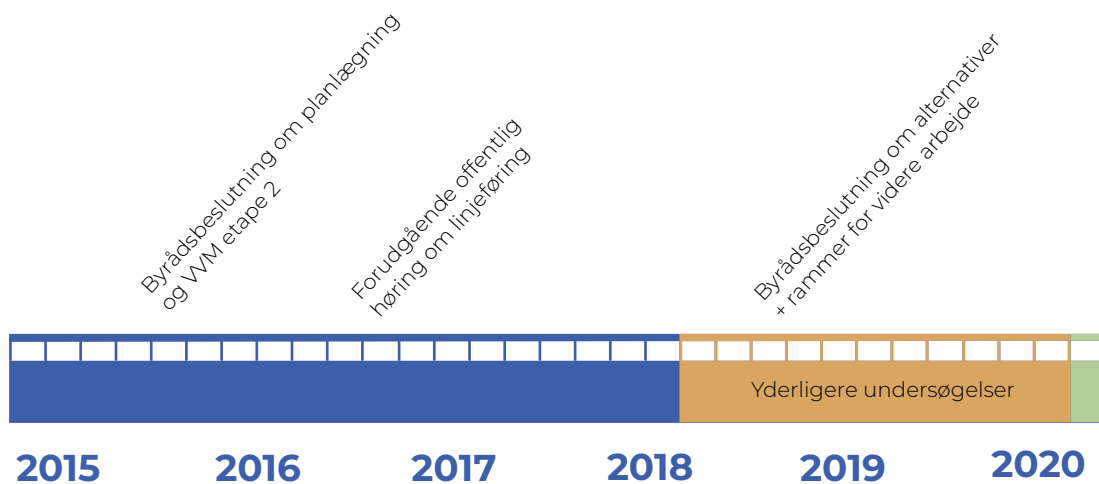
- [Byrådsmøde d. 26. august 2015 vedr. Letbanens næste etaper – opstart af plan og VVM-processer](#)

Byrådet tog efterfølgende, d. 23. maj 2018, stilling til de fremkomne bemærkninger, og i den forbindelse blev der bl.a. identificeret alternativer, der ønskes undersøgt nærmere. Samtidig blev der også taget stilling til rammerne for det videre arbejde med projektet.

- [Byrådsindstilling, Myndighedsindstilling vedr. Letbanes etape 2 – videre planlægning og miljøvurdering](#)
- [Byrådsindstilling, Bygherreindstilling vedr. Letbaneudbygning projektafklaring, etape 2](#)

Med baggrund i yderligere undersøgelser af projektet traf Byrådet i 2020 en række beslutninger vedrørende målsætningerne for projekterne, håndtering af berørte byrum og spørgsmål om allébeplantning langs Viborgvej, samt trafikoplæg og håndtering af depot og servicecentre. Herudover blev der taget stilling til en række forslag om alternative linjeføringer og undersøgelse af alternative busbaserede løsninger.

- [Byrådsmøde d. 26. februar 2020, Byrådsindstilling vedr. Højklasset kollektiv trafik, etape 2](#)

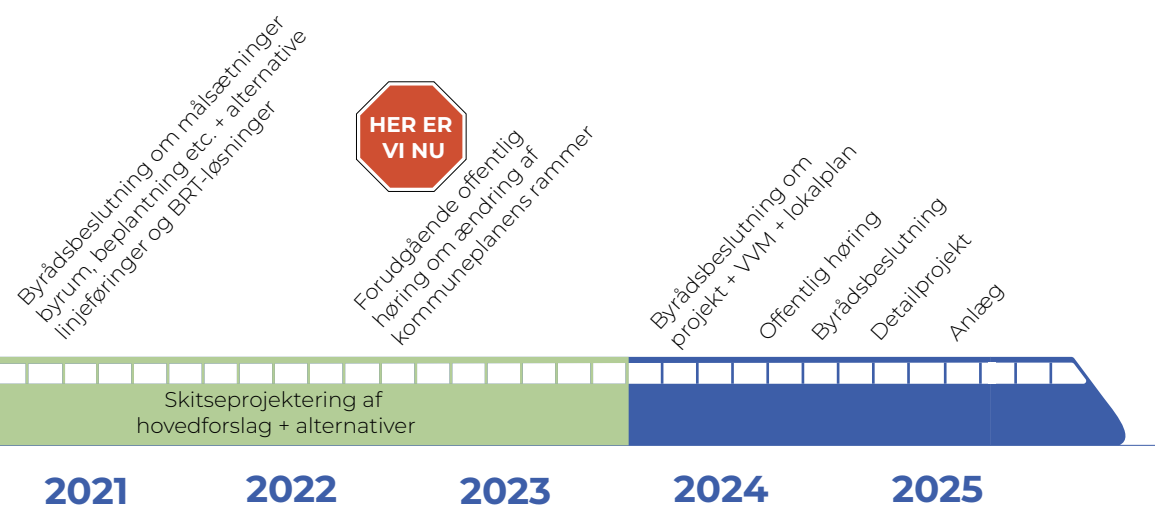

Med baggrund i ovennævnte beslutninger om projektrammerne pågår skitseprojektering af hovedforslaget og de ønskede alternativer med henblik på miljøkonsekvensvurdering og offentliggørelse. Senere vil forslag til lokalplan og kommuneplantillæg samt miljøkonsekvensrapport behandles i Byrådet og fremlægges til offentlig høring. Det sker som led i den lovpligtige proces om miljøkonsekvensvurderinger af større anlægsarbejder.

For projektet i Aarhus Kommune gælder at for strækningen:

- Spanien til Brabrand undersøges letbane som hovedforslag, og der undersøges et alternativ i form af BRT.
- Lisbjergskolen til Hinnerup undersøges alene som en videreførelse af letbanen fra Lisbjergskolen til vest for E45, hvor der er forudsat etableret et større parker- og rejsanlæg.

Planlægningen for videreførelsen fra E45 til Hinnerup pågår i Favrskov Kommune.

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

